بسم الله الرحمن الرحيم

ސިވިލް ކޯޓު
މާލެ
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް

ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 226-CVC-2023

ޤަޟިއްޔާގެ ބާވަތް: ކްރެޑިޓް ކާޑުގެ މައްސަލަ

މައްސަލަ އައިރޫޓުގެ ބަޔާން: މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފޯމުން

ދައުވާކުރާ ފަރާތް: ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް ޕީއެލްސީ، 11 / ބޮޑުތަކުރުފާނުމަގު (C-22/1982)

ދައުވާލިބޭ ފަރާތް: ހުސައިން ހަޖީ ސުވްދުރިޔާގެ / ސ. ހިތަދޫ (A014722)

ނިމުނު ތާރީޚް	ހުށަހެޅުން ތާރީޚް
12 ޞަފަރު 1445	27 ޖުމާދަލްއާޚިރު 1444
28 އޮގަސްޓު 2023	19 ޖަނަވަރި 2023

ދަޢުވާގެ ޚުލާޞާ

މިދަޢުވާއަކީ، ހުސައިން ޢަލީ (A014722) ގެ އުޖޫރަކަށް -/29,994ރ (ނަވާވީސްހާސް ނުވަސަތޭކަ ނުވަދިހަ ހަތަރު ރުފިޔާ) ގެ ކްރެޑިޓް ކާޑު ލިމިޓެއް ދޫކުރެވި، އެ ލިމިޓްގެ ދަށުން ވިސާ ގޯލްޑް ކްރެޑިޓް ކާޑު ބޭނުންކޮށްފައިވާއިރު، އެއްބަސްވުމުގައި ވާގޮތަށް ފައިސާ އަދާކޮށްފައި ނުވާކަމަށްބުނެ، މި މުޢާމަލާތާ ގުޅިގެން ދައްކަންޖެހޭ އެންމެހާ ފައިސާ އިންޓަރެސްޓާއި، ޗާޖުތަކާ އެކު އެއްފަހަރާ ލިބިދޭންޖެހޭކަމަށާއި ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް ޕީއެލްސީ އިން ހުސައިން ޢަލީގެ މައްޗަށް ދަޢުވާކުރުމުން ބެލުނު މައްސަލައެކެވެ.

ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް

1. މައްސަލައިގެ ދަޢުވާ ލިޔުމާއި ދަޢުވާ ލިޔުމުގައި ހިމެނޭ ލިޔުންތަކާއި، އަދި ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021 (މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 101 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ލިޔުމެއް، ހުސައިން ޢަލީ އަށް 16 މާރިޗު 2023 މީލާދީގައި އަތުން އަތަށް ހަވާލުކޮށްފައިވެއެވެ.
2. ދަޢުވާ ލިޔުމާއި އިތުރު ލިޔުމެއް ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތަށް ހަވާލުކުރުމުން ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ދަޢުވާއަށް ޖަވާބު ދޭންޖެހޭނެކަން ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021 (މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު)ގެ 102 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.[1] އަދި މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 103 ވަނަ މާއްދާގައި ދަޢުވާ ޖަވާބު ހުށަހެޅުމަށް 14 (ސާދަ) ދުވަހުގެ މުއްދަތުގައި ދަޢުވާއަށް ޖަވާބުދޭންވާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.
3. ދަޢުވާ ލިޔުމާއި މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 101 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ލިޔުންތައް ހަވާލުކުރެވިފައިވާއިރު މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 103 ވަނަ މާއްދާގައިވާގޮތުގެ މަތިން ދަޢުވާއަށް އެއްވެސް ޖަވާބެއް ދީފައި ނުވެއެވެ. އަދި ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ޖަވާބު އަންގައިދޭ ލިޔުމެއް ހުށަހަޅާފައިނުވެއެވެ.
4. ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ދަޢުވާއަށް ޖަވާބު ދިފާޢުގައި މިދަޢުވާ ކުރިއަށް ގެންދަން ބޭނުންވާގޮތް ހުށަހެޅުމަށް ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން އެދިފައިވެއެވެ. އަދި ޣައިރު ޙާޟިރުގައި މައްސަލަ ނިންމައިދިނުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ލިޔުމަކުން ދަޢުވާކުރާ ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް ޕީއެލްސީ އިން ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ.
5. ދަޢުވާ ލިޔުމާއި ޖަވާބުދޭކަން އަންގައިދޭ ލިޔުން ހުށަހަޅާފައި ނުވާނަމަ އަދި ދަޢުވާއަށް ޖަވާބު ދީފައިނުވާނަމަ ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ޣައިރު ޙާޟިރުގައި މައްސަލަ ނިންމުމުގެ ހުއްދަ ހުރިކަން މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 113 ވަނަ މާއްދާއިންނާއި، ސިވިލް ކޯޓުގެ މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދުގެ 73 ވަނަ މާއްދާއިން އެނގެން އޮވެއެވެ.

---

[1] ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021 (މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު)ގެ 102 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާގޮތުގެ މަތިން ދަޢުވާއަށް ޖަވާބު ދިނުމުގެ މާނައިގައި، ދަޢުވާއަށް 11 ވަނަ ބާބުގެ ދަށުން ދަޢުވާގެ ބަދަލަށް ނުވަތަ މުޅި ދަޢުވާއަށް އެއްބަސްވުމާއި، 12 ވަނަ ބާބުގެ ދަށުން ދަޢުވާއަށް ދިފާޢު ހުށަހެޅުން ނުވަތަ ކައުންޓަރ ކްލެއިމް ނުވަތަ ސެޓް އޮފް ހުށަހެޅުން ހިމެނެއެވެ.

6. ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ޣައިރު ޙާޟިރުގައި މައްސަލަ ނިންމިދާނެ ގޮތްތަކެއް މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި ސިވިލް ކޯޓުގެ މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދުގައި އެކަންކަމުގެ އުޞޫލުތައް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އެގޮތުން ޣައިރު ޙާޟިރުގައި މައްސަލަ ހިނގާނެ ހާލަތްތަކުގެ ތެރެއިން އެއް ހާލަތަކީ ދަޢުވާ ފޯމާ ހަވާލުވި ފަހުން ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ހުށަހެޅުން ނުވަތަ ދިފާޢު ހުށަހެޅުމުގެ ސަބަބުން މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 10 ވަނަ ބާބުގެ ދަށުން ޣައިރު ޙާޟިރުގައި ބެލުން ކަނޑައެޅޭ ހާލަތެވެ.

7. މައްސަލާގެ އިސްތިހާރާއެކު ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ސުވާލު އުފައްދާފައި ނުވެއެވެ. ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތް މިހާރު ދިރިއުޅެނީ މާލޭގައިކަމަށް ދަޢުވާ ފޯމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، ފުލުހުންނަށް ހަވާލުކުރުމަށް ވަކިވަސް މާލެއިންނެވެ. ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން އިސްތިހާރާއެކު ސުވާލު އުފައްދާފައި ނުވާތީ، މައްސަލައާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމުގައި ސިވިލް ކޯޓުން އިސްތިހާރު ލިބިފައިވާގޮތުން ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ޖަވާބުދާރީވާގޮތުން ބަލައިގަނެވޭނެކަން މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 110 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އިން އެނގެއެވެ.

8. ޤާނޫނީ ފިޔަވަޅު އެޅުމާބެހޭގޮތުން ޝަރީޢަތުގެ ޚަރަދުގެ ގޮތުގައި ޢަދަދަކަށްވާ -/5,000ރ (ފަސްހާސް ރުފިޔާ) އަދި ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ބޭނުންވާ އެއް މާލީ ޖެހިވަސް އަދި ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާކަން ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުވާގޮތުން ކަނޑައެޅުމަށް ދަޢުވާ ޙާޟިރުގައި ގޮތުން ނިންމުމަށް އެދި ހުށަހެޅި ހުށަހެޅުމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. ދަޢުވާ ޙާޟިރުގައި ގޮތް ކަނޑައަޅާ މައްސަލާގައި ޝަރީޢަތުގެ ޚަރަދުތަކާގެ ގޮތުގައި ކަނޑައަޅަން ޖެހޭކަން މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 118 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. ޤާނޫނީ ފިޔަވަޅު އެޅުމުގެ ޚަރަދުގެ ގޮތުގައި ޚަރަދުކުރުމުގައި ބަޔާންކުރި -/5,000ރ (ފަސްހާސް ރުފިޔާ) ޚަރަދުގެގޮތުގެ ތަފްސީލު ހުށަހަޅާފައި ނުވެއެވެ. އެހެންކަމުން، މިފަދަ ދައްކަން ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުގެ މައްޗަށް ލާޒިމުކުރުވުމަށް ކަމުގައި ނިންމާލީމެވެ.

9. ދަޢުވާގައި ހުށަހެޅުން ލިޔެކިޔުންތަކާއި ޝަހާދަތްތަކާއި، ދަޢުވާގައި ބަޔާންކުރާ މުޢާމަލާތް ކުރިއަށްގެންދިޔައީ، އެއްބަސްވުމާއި އެއްގޮތަށް ފައިސާ ދައްކާފައި ނުވާކަން މަދަނީ މައްސަލަތަކުގައި ސާބިތުކުރުމުގެ މިންގަނޑަށް ބަލާއިރު ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން އަދާކުރެވިފައެވެ. މައްސަލާގައި ދައުވާ ސާބިތު ކުރުމަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކަށް ބަލައިލުމުން ދައުވާ ސާބިތުވާކަން ބަލާއިރު، ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ނަންބަރު ފޯނަށް މައްސަލައިގެ ސަމާލުކަމުގައި ނަގާ، "ލިޔުންތަކުން ބަލައި ދައުވާ ސާބިތުވާކަން" ކަނޑައަޅާފައިވެއެވެ. އެގޮތުން ދައުވާގައި ހުށަހަޅާ "ދަޢުވާ ސާބިތުވާ" ކަމަށް ކަނޑައެޅިގެންނެވެ.

10. ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތަށް ދޫކޮށްދިން ލޯނު ފިހާރައިގެ ގުޅިގެން ދަޢުވާކުރާ ފަރާތާއި އިންޑިއަންބޭންކާއި އަދި ޖޫރިމަނާގެ ފައިސާ ސުވާލަކަށް ޖަވާބު ދޭން ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން އަނބުރާ ދައުވާގައި އެދިފައިވާއިރު، ދައުވާ ބަލައިގަތުމުން ދަޢުވާ ސާބިތުވާ ގޮތުން ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ދައްކަން ފާސްކުރެވޭ ތާރީޚުން ފެށިގެން 12 (ބާރަ) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ލިބެންޖެހޭ އަނބުރާ ފައިސާ ދައްކަން ޙުކުމްކުރަން ޤާނޫނީ އިރުޝާދު ކުރެވޭ ކަމުގައި އަރިހުވެފައިވެއެވެ.

11. 27 ޑިސެމްބަރު 2023 ގެ ނިޔަލަށް ވިސާ ގޯލްޑް ކްރެޑިޓް ކާޑުގެ ބާކީގައި $2,056/26 (ދެހާސް ފަންސާސް ހައެއް އެމެރިކާ ޑޮލަރު ސައްބީސް ސެންޓް) އޮތްކަމަށް ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި އޯވަރޑްރާފްޓުގެ ފައިސާގެ ގޮތުގައި އޮތީ ކާޑުގެ ބާކީ ފައިސާކަމުގައި ބުނެފައިވެއެވެ.

12. މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 117 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރުގައި، ފައިސާގެ ބަދަލު ކަނޑައެޅިގެން ބަޔާންކޮށްފައިވާ ދަޢުވާގައި ޒާއިދު ބާޠިލުކަމުގައި ބުނާކަމާއިދުމަށް އެދިވިދާޅުވާކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. މި މައްސަލައަކީ ފައިސާގެ ބަދަލު ކަނޑައެޅިފައިވާ، ޝަރީޢަތުން ބަދަލެއް ކަނޑައަޅަންޖެހޭ ބާވަތުގެ މައްސަލައެއް ނޫނެވެ.

13. މައްސަލާގައި އަޑުއެހުމެއް ބާއްވުމެއް ނެތި ހުކުމް ކޮށްދިނުމަށް ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން އެދިފައިވެއެވެ.

14. އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ކަންކަމަށް ބަލާއިރު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021 (މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 10 ބާބުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުގެ އަޑުނާހައި މައްސަލަ ނިންމީމެވެ.

ހުކުމް

ދެންފަހެ، ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް ޕީއެލްސީގެ ފަރާތުން ހުސައިން އަޒީ (A014722) ގެ މައްޗަށް ކުރައްވާ މިދަޢުވާގައި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021 (މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 10 ވަނަ ބާބުގައި ބަޔާންކުރާ، ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ދަޢުވާއަށް ޖަވާބު ނުދީގެން ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުގެ އަޑުނާހައި ހުކުމް ކުރުމުގެ ޝަރުޠުތައް ފުރިހަމަވާކަމަށް ކަނޑައަޅައި:-

ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް ޕީއެލްސީ އިން ހުސައިން އަޒީއަށް -/29,994ރ (ނަވާވީސްހާސް ނުވަސަތޭކަ ނުވަދިހަ ހަތަރު ރުފިޔާ) ގެ ކްރެޑިޓް ކާޑު ލިމިޓެއް ދޫކުރިކަމާއި، އެއްބަސްވުމާ އެއްގޮތަށް ހުސައިން އަޒީ ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް ޕީއެލްސީ އަށް ފައިސާ ދައްކާފައިނުވާކަން ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ބަހުން އިނގެން އޮންނަކަމާއި، ކްރެޑިޓް ކާޑުގެ ގޮތުން ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާއާއި އިންޓަރެސްޓާއި ޗާރޖަސްގެ ފައިސާ އެކުގައި އަދާކުރަން ޖެހޭ އެކައުންޓް ބަންދުކުރެވުނުދުވަހުން ހިސާބުކުރެވުނު އިންޓަރެސްޓާއި ޗާރޖަސްގެ ފައިސާއާއި އެއްބަސްވުމުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ދައްކާފައިނުވާކަމާއި، ވިސާ ކާޑުގެ ފައިސާއާއި، ސަރވިސް ޗާޖާއި ޗާރޖަސްގެ ފައިސާ އެކުގައި އަދާކުރަން ޖެހޭ އެކައުންޓް ބަންދުކުރެވުނުދުވަހުން ކްރެޑިޓް ކާޑުގެ އެއްބަސްވުމުން ބާކީވުނު ދައްކަންޖެހޭކަމަށް ކަނޑައަޅައިފިމެވެ.

ހުސައިން އަޒީއަށް ދޫކުރި ކްރެޑިޓް ކާޑު ލިމިޓްބާކީވެގެން 27 ޑިސެމްބަރު 2023 ގެ ނިޔަލަށް ކްރެޑިޓް ކާޑު އޯވަރޑްރާފްޓްގެ ބާކީގައި $2,056/26 (ދެހާސް ފަންސާސް ހައެއް އެމެރިކާ ޑޮލަރު ސައްބީސް ސެންޓް) އޮތްކަމަށް ކަނޑައަޅައި، މިފައިސާ ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް ޕީއެލްސީއަށް ލިބިދިނުމަށްޓަކައި، މިއަދު 28 ޑިސެމްބަރު 2023 ދުވަހުން ފެށިގެން 28 ޑިސެމްބަރު 2024 ގެ ނިޔަލަށް، ކޮންމެ މީލާދީ މަހެއްގެ 28 ވަނަ ދުވަހުގެ ނިޔަލަށް އުމުރަކަށްޖެހޭ ފައިސާ އާއި ފައިސާ ނުދެއްކުމުގެ ސަބަބުން އިތުރަށް އަރާ އިންޓަރެސްޓާއި ޗާރޖަސްގެ ފައިސާއާއެކު، 12 (ބާރަ) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި، މި ނިޔާއާއެކު ހިމެނިފައިވާ ތާވަލުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް

[illegible] ފައިސާ ދައްކައި، 28 އޯގަސްޓު 2024 ގެ ނިޔަލަށް މި ދަރަނި ހަވާލުކުރުމަށް، ދަޢުވާލިބުނު ޙުސައިން ޢަލީ (A014722) އަށް އަންގައި، ޙުސައިން ޢަލީ (A014722) ގެ ޙައްޤު ބާޠިލުގައި ހުކުމްކުރީމެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާ ބަލައި ހުކުމްކުރީ

އަޙްމަދު އަބްދުލްމުޙްސިން

ގާޟީ

ޖ: JS1114